

## POZYTYWIZM

Kolorem niebieskim oznaczono materiał dodatkowy, nadobowiązkowy, nieomówiony na lekcjach.

<b>Literatura epoki</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bolesław Prus, <i>Lalka</i></li> <li>- Fiodor Dostojewski, <i>Łagodna</i></li> <li>- Fiodor Dostojewski, <i>Zbrodnia i kara</i></li> <li>- Emil Zola, <i>Germinal</i> [fragm.]</li> <li>- Adam Asnyk, <i>Daremne żale</i></li> <li>- Adam Asnyk, <i>Do młodych</i></li> </ul>
<b>Publicystyka epoki</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Bolesław Prus, <i>Wieża paryska</i> [fragm.]</li> <li>- Janusz Korczak, <i>Nędza Warszawy</i> [fragm.]</li> <li>- Bolesław Prus, <i>Szkic programu w warunkach obecnego rozwoju społeczeństwa</i> [fragm.]</li> <li>- Eliza Orzeszkowa, <i>O Żydach i kwestii żydowskiej</i> [fragm.]</li> <li>- Eliza Orzeszkowa, <i>Kilka słów o kobietach</i> [fragm.]</li> <li>- Aleksander Świętochowski, <i>Praca u podstaw</i> [fragm.]</li> </ul>
<b>Filozofia</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- filozofia pozytywna (August Comte)</li> <li>- ewolucjonizm (Herbert Spencer)</li> <li>- determinizm (Hipolit Taine)</li> <li>- utylitaryzm (John Stuart Mill)</li> <li>- scjentyzm</li> <li>- organicyzm</li> </ul>
<b>Gatunki literackie i publicystyczne</b>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- powieść realistyczna</li> <li>- powieść naturalistyczna</li> <li>- powieść psychologiczna</li> <li>- opowiadanie</li> <li>- felieton</li> <li>- reportaż</li> <li>- artykuł</li> </ul>
<b>Motywy</b>	<p><u><i>Lalka</i> Bolesława Prusa:</u> motywy niespełnionej miłości, przyjaźni, samotności, cierpienia, snu, samobójstwa, upadłej kobiety, marionetek, <i>theatrum mundi</i>, miasta, arkadii, kamienicy, podróży</p> <p><u><i>Zbrodnia i kara</i> Fiodora Dostojewskiego:</u> motywy zbrodni i kary, grzechu, pokuty, zła, śledztwa, przemiany, snu, podświadomości, samotności, cierpienia, szaleństwa, samobójstwa, miłości, kobiety upadłej, miasta, labiryntu</p> <p><u><i>Łagodna</i> Fiodora Dostojewskiego:</u> motywy małżeństwa, miłości, zniewolenia, samobójstwa, choroby, cierpienia, milczenia, buntu, lichwiarza</p>

<p><b>Problemy, tematy</b></p>	<p><u>Lalka</u> Bolesława Prusa:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- miłość dotknięta niespełnieniem (miłość bowarysowska)</li> <li>- problem społecznego rozkładu</li> <li>- Wokulski jako bohater epoki przejściowej</li> <li>- pejzaż miasta (Warszawy, Paryża)</li> <li>- arkadyjski obraz Zaslówka</li> <li>- idealizm bohaterów (Wokulskiego, Rzeckiego, Ochockiego)</li> <li>- awans społeczny bohatera</li> <li>- rozterki egzystencjalne bohatera</li> <li>- samotność, wyobcowanie człowieka</li> <li>- problem „Innego” (Żydzi a Polacy)</li> <li>- sytuacja kobiet</li> <li>- tożsamość narodowa społeczeństwa polskiego, patriotyzm</li> </ul> <p><u>Zbrodnia i kara</u> Fiodora Dostojewskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- obraz miasta demonicznego, infernalnego</li> <li>- pejzaż nędzy</li> <li>- tajemnice ludzkiej natury; obsesje</li> <li>- dramat moralny bohaterów</li> <li>- sny jako wykładnik lęków i obsesji bohaterów</li> <li>- przemiana wewnętrzna bohaterów (Raskolnikowa, Swidrygajłowa)</li> <li>- sytuacja kobiet</li> </ul> <p><u>Łagodna</u> Fiodora Dostojewskiego:</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>- sytuacja kobiet</li> <li>- sposoby podporządkowywania żony przez męża</li> <li>- bunt i próby uniezależnienia się żony od męża</li> <li>- przyczyny samobójstwa</li> </ul>
<p><b>Pojęcia kluczowe</b></p>	<p>„noc postyczniowa”, cenzura, język ezopowy, epoka niepoetycka, praca organiczna, praca u podstaw, asymilacja Żydów, emancypacja kobiet, realizm, naturalizm, technika punktów widzenia, milieu, powieść polifoniczna</p>
<p><b>Ikoniczne teksty kultury</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Piotr Dumala, <i>Zbrodnia i kara</i> [film]</li> <li>- Piotr Dumala, <i>Łagodna</i> [film]</li> <li>- malarstwo realistyczne (np. Gustave Courbet, Jean-François Millet, Maksymilian Gierymski, Aleksander Gierymski, Aleksander Kotsis, Julian Fałat, Ferdynand Ruszczyc, Józef Chełmoński, Józef Szermentowski)</li> </ul>
<p><b>Literatura pomocnicza (opracowania)</b></p>	<ul style="list-style-type: none"> <li>- Olga Tokarczuk, <i>Lalka i perła</i> [fragm.]</li> <li>- Janina Kulczycka-Saloni, <i>Sprawa naturalizmu polskiego</i> [fragm.]</li> <li>- Lew Szestow, <i>Dostojewski i Nietzsche. Filozofia tragedii</i> [fragm.]</li> </ul>